

Dit informatieblad is opgesteld in samenwerking met de [Raad van notarissen van de Europese Unie \(CNUE\)](#).

1 Hoe wordt de uiterste wilsbeschikking (testament, gemeenschappelijk testament, erfovereenkomst) opgesteld?

Uiterste wilsbeschikkingen kunnen alleen worden opgesteld door middel van een testament. Gezamenlijke testamenten en overeenkomsten inzake toekomstige erfopvolging zijn niet toegestaan.

Een testamentaire beschikking kan een van de volgende twee vormen aannemen:

de aanwijzing van een erfgenaam, waarbij de erflater beschikt over zijn of haar gehele nalatenschap of een portie daarvan zonder de goederen waarop de beschikking betrekking heeft te specificeren;

een legaat, waarbij de erflater beschikt over een of meer gespecificeerde goederen.

2 Moet de wilsbeschikking worden geregistreerd en, zo ja, hoe?

Testamentaire beschikkingen hoeven niet te worden geregistreerd, ongeacht de gekozen vorm.

In geval van een openbaar testament, d.w.z. een testament dat is opgesteld in de vorm van een notariële akte, moet de notaris het testament na het overlijden van de erflater uitschrijven uit het register van laatste wilsbeschikkingen en testamenten en inschrijven in het register van transacties *inter vivos* en de verklaring inzake deze wijziging registreren.

Een holografisch testament, dat een onderhands document is, moet na het overlijden van de erflater worden ingediend bij een notaris, zodat deze ervoor kan zorgen dat het testament rechtskracht heeft door het te registreren.

3 Gelden er beperkingen voor de bevoegdheid om bij uiterste wil te beschikken (bv. een wettelijk erfdeel)?

Een erflater kan wettelijk over zijn of haar gehele nalatenschap beschikken. Zijn of haar echtgeno(o)t(e), kinderen en hun nakomelingen en (als er geen kinderen zijn) ouders hebben recht op een legitieme portie, d.w.z. een minimaal aandeel in de nalatenschap dat voor hen is gereserveerd, maar een testament dat dit recht niet in acht neemt is nog steeds geldig en van kracht, mits het niet wordt betwist door (een van) de hierboven genoemde erfgenamen. Als het testament niet wordt betwist of als een procedure om het testament te betwisten ongegrond wordt bevonden, zal het testament onverkort van kracht blijven.

4 Wie erft er en hoeveel, wanneer er geen uiterste wilsbeschikking is?

Bij ontbreken van een testament zijn de regels inzake wettelijke erfopvolging van het Italiaanse Burgerlijk Wetboek van toepassing. Er kunnen gevallen zijn waarin er weliswaar een testament is, maar dat daarin alleen wordt beschikt over een deel van de nalatenschap; voor het resterende deel van de nalatenschap zullen de regels van de wettelijke erfopvolging naast de regels inzake testamentaire beschikkingen van toepassing zijn. De personen die wettelijk erven zijn de echtgeno(o)t(e), kinderen, ouders, broers en zussen en bloedverwanten tot de zesde graad. De porties van de geërfde nalatenschap zijn afhankelijk van de vraag welke van de hierboven genoemde personen feitelijk bestaan. Het bestaan van kinderen sluit zowel ouders als broers en zussen uit, evenals bloedverwanten die verder van de overledene afstaan.

5 Welke autoriteiten zijn bevoegd:

5.1 op het gebied van erfopvolging?

5.2 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van de nalatenschap te ontvangen?

5.3 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een legaat te ontvangen?

5.4 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een wettelijk erfdeel te ontvangen?

Een erfenis valt toe aan de erfgenaam op grond van een verklaring van aanvaarding, terwijl een legaat automatisch toevalt, mits er geen afstand van het legaat wordt gedaan. Een erfenis kan niet gedeeltelijk worden aanvaard of geweigerd en kan uitdrukkelijk (door middel van een overeenkomstige verklaring) of stilzwijgend worden aanvaard (in dat laatste geval verricht een erfgenaam een handeling die alleen kan worden verricht door erfgenamen, zoals het verkopen van een onderdeel van de nalatenschap). De verklaring van aanvaarding of weigering moet worden bekrachtigd door een notaris of een griffier van de bevoegde rechtbank in het rechtsgebied waar de nalatenschap openvalt. Dezelfde regels zijn van toepassing op personen die recht hebben op een legitieme portie, die niet uitsluitend de legitieme portie kunnen aanvaarden of weigeren. Deze erfgenamen kunnen echter afstand doen van hun recht op een legitieme portie wanneer die portie is beschadigd. Als een erfgenaam van een legitieme portie is uitgesloten van een aandeel in de nalatenschap of een aandeel in de nalatenschap is toegewezen dat kleiner is dan zijn of haar legitieme portie, kan hij of zij alleen een procedure aanhangig maken om het recht op de legitieme portie te doen gelden.

6 Korte beschrijving van de procedure voor de behandeling van een erfopvolging uit hoofde van het nationale recht, waaronder de vereffening van de nalatenschap en de verdeling van de goederen (geef ook aan of de erfopvolgingsprocedure ambtshalve wordt ingeleid door een gerecht of een andere bevoegde autoriteit).

Er is niet één enkele wettelijk vastgelegde procedure.

De nalatenschap valt open bij het overlijden van de erflater. De als erfgenaam of legataris aangewezen personen worden geïdentificeerd onder verwijzing naar de datum van het overlijden van de erflater en op grond van het testament of de toepasselijke wettelijke voorschriften. Deze personen dienen de benodigde stappen te ondernemen om een verklaring van aanvaarding of weigering in te dienen, welke verklaringen vervolgens worden gebruikt om vast te stellen wie wat ontvangt uit de nalatenschap.

Als er gezamenlijke eigenaars zijn, heeft elk van deze eigenaars het recht om een verzoek tot verdeling van de nalatenschap in te dienen, die kan plaatsvinden door middel van een contract of door middel van een verzoek aan de rechtbank in een gewone civiele procedure om een beslissing over de verdeling van de nalatenschap te nemen.

7 Hoe en wanneer wordt iemand erfgenaam of legataris?

Legatarissen verwerven automatisch deze status, tenzij ze het legaat weigeren. De status van erfgenaam wordt verworven door middel van een uitdrukkelijke verklaring van aanvaarding of door een handeling die stilzwijgende aanvaarding impliceert. Personen die zijn aangewezen als erfgenaam en in

het bezit zijn van goederen van de nalatenschap worden drie maanden na de datum waarop de nalatenschap is opgevallend, automatisch erfgenaam. Uitdrukkelijke aanvaarding, die binnen tien jaar na het opvallen van de nalatenschap moet plaatsvinden, kan de vorm aannemen van zuivere aanvaarding dan wel van beneficiaire aanvaarding, in welk geval de aansprakelijkheid voor de schulden van de overledene wordt beperkt.

Aanvaarding van een erfenis die toevalt aan minderjarigen of andere rechtsonbekwame personen moet beneficiair en uitdrukkelijk plaatsvinden.

De rechtsgevolgen van aanvaarding van een erfenis of legaat hebben terugwerkende kracht tot het moment waarop de nalatenschap is opgevallend.

8 Zijn de erfgenamen aansprakelijk voor de schulden van de erflater en, zo ja, onder welke voorwaarden?

De erfgenamen zijn aansprakelijk voor alle schulden van de overledene in verhouding tot de waarde van de portie van de nalatenschap die ze elk ontvangen. Legatarissen zijn daarentegen niet aansprakelijk voor deze schulden.

De zuivere erfgenaam is onbeperkt persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de overledene en is derhalve ook aansprakelijk als het bedrag van de schulden hoger is dan de waarde van de ontvangen goederen.

Als de nalatenschap beneficiair is aanvaard, is de erfgenaam slechts voor de schulden van de overledene aansprakelijk tot de waarde van de ontvangen goederen.

Als de nalatenschap beneficiair is aanvaard, moet een verslag worden opgesteld waarin alle bestanddelen die tezamen de goederen en verplichtingen van de nalatenschap vormen worden beschreven onder vermelding van hun waarde: de erfgenaam moet toestemming van de rechtbank krijgen om handelingen te verrichten om goederen uit de nalatenschap te verkopen, welke toestemming alleen zal worden verleend als deze handelingen in overeenstemming zijn met de belangen van de crediteuren van de nalatenschap.

9 Welke documenten en/of informatie zijn normaliter vereist voor de registratie van onroerende goederen?

Erfgenamen en legatarissen zijn verplicht om een verklaring van erfrecht in te dienen bij de belastingautoriteiten, welke verklaring informatie bevat over alle geërfde goederen, waaronder onroerende zaken, inclusief de gegevens van de overeenkomstige inschrijving in het kadaster. Een kopie van de verklaring van erfrecht wordt gebruikt om de kadastrale inschrijving te wijzigen door de desbetreffende onroerende zaken in te schrijven op naam van de erfgenamen of legatarissen die de nieuwe eigenaars zijn.

De procedure die van toepassing is op de inschrijving, in de betreffende registers, van de verwerving van onroerende zaken door erfgenamen of legatarissen, loopt uiteen voor beide categorieën. Voor een legataris wordt de verwerving van het eigendomsrecht ingeschreven op grond van een kopie van het testament waarin het legaat wordt toegekend. Voor een erfgenaam wordt de uitdrukkelijke aanvaarding of de handeling die stilzwijgende aanvaarding impliceert vastgelegd.

9.1 Is de benoeming van een beheerder verplicht of op verzoek verplicht? Indien dat verplicht is of verplicht is op verzoek, welke maatregelen moeten er dan worden genomen?

De benoeming van een beheerder is niet verplicht.

Iedereen die een testament opmaakt kan een executeur benoemen, die verantwoordelijk is voor het beheer van de goederen, maar alleen voor zover dat noodzakelijk is voor de uitvoering van zijn of haar taak.

De wet bepaalt welke personen verantwoordelijk zijn voor het beheer van een nalatenschap als de erfgenamen rechtsonbekwaam zijn.

Als geen van de als erfgenaam aangewezen personen de nalatenschap aanvaardt, kan de rechtbank worden verzocht om een bewindvoerder voor de onbeheerde nalatenschap te benoemen, die de goederen van de nalatenschap zal beheren tot er een eerste verklaring van aanvaarding is afgegeven, op welk moment de functie van bewindvoerder automatisch ophoudt te bestaan.

9.2 Wie is er gerechtigd de uiterste wilsbeschikking van de erflater uit te voeren en/of de nalatenschap te beheren?

Als een legataris verwacht dat er actie zal worden ondernomen door erfgenamen, zijn deze personen verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het testament.

De erflater kan een executeur van het testament benoemen, die er vervolgens voor moet zorgen dat de bepalingen van het testament in acht worden genomen.

De goederen van de nalatenschap worden beheerd door de personen die de bepalingen van het testament moeten uitvoeren, totdat deze taken volledig zijn vervuld.

9.3 Over welke bevoegdheden beschikt een beheerder?

Over het algemeen zijn beheerders alleen bevoegd voor het gewone beheer van de nalatenschap, hetgeen de bescherming van de goederen van de nalatenschap en hun waarde inhoudt. Voor handelingen die verband houden met de verkoop van goederen of voor buitengewone beheermaatregelen is toestemming van de rechtbank vereist.

10 Welke documenten worden krachtens het nationale recht gewoonlijk gebruikt tijdens of aan het einde van een erfopvolgingsprocedure ter staving van de rechtspositie en de rechten van de rechthebbenden? Hebben zij een specifieke bewijskracht?

De gemeente waarin de overledene is geboren of woonde geeft een overlijdensakte, een uittreksel uit het register van de burgerlijke stand of een verklaring inzake de gezinsstatus af, die alle informatie met betrekking tot het overlijden van de erflater, zijn of haar persoonsgegevens en zijn of haar familierelaties bevat.

Geen enkel door overheidsorganen afgegeven document vormt bewijs voor de status van erfgenaam of legataris.

Iedereen die de status van erfgenaam of legataris wenst te bekrachtigen, kan een gelegaliseerd document indienen, d.w.z. een verklaring die is afgelegd ten overstaan van een notaris en twee getuigen die niet betrokken zijn bij de erfopvolging (op straffe van strafrechtelijke vervolging). Overheidsorganen aanvaarden ook een door betrokkene opgestelde verklaring ter vervanging van een dergelijk gelegaliseerd document, waarvoor eveneens geldt dat in geval van onjuistheid strafrechtelijke vervolging kan worden ingesteld.

Laatste update: 15/10/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.